**Europos Parlamentas**
2019-2024

*Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas*

**2022/2051(INL)**

2.2.2023

# NUOMONĖ

Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto

pateikta Konstitucinių reikalų komitetui

Europos Parlamento pasiūlymai dėl Sutarčių keitimo
(2022/2051(INL))

Nuomonės referentė: Margarida Marques

(Iniciatyva. Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnis)

PA_INL

## PASIŪLYMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Konstitucinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. palankiai vertina galutinę ataskaitą dėl Konferencijos dėl Europos ateities, į kurią įtraukti 49 pasiūlymai[1] ir kuri trijų institucijų pirmininkams buvo pateikta 2022 m. gegužės 9 d.; pažymi, kad keli pateikti pasiūlymai turi būti laikomi ekonominio pobūdžio pakeitimais, ir pabrėžia, kad į kai kurias rekomendacijas taip pat būtų galima atsižvelgti vadovaujantis dabartinėmis Sutartimis; pažymi, kad norint visapusiškai įgyvendinti kai kuriuos iš jų, reikėtų keisti Sutartį;

2. primena, kad 2022 m. birželio 9 d. Europos Parlamentas Tarybai pateikė pasiūlymus dėl Sutarčių keitimo pagal įprastą peržiūros procedūrą, nustatytą ES sutarties 48 straipsnyje[2];

3. primygtinai ragina užtikrinti didesnį Sąjungos ekonominės politikos demokratinį teisėtumą, atskaitomybę ir tikrinimą; ragina, kad ES ekonomikos valdymo sistema, institucijos ir priemonės turėtų veikti pagal Bendrijos metodą; mano, kad Parlamentas turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį užtikrinant veiksmingą tikrinimą; mano, kad plečiant ES kompetenciją ekonominės ir pinigų politikos srityje turi būti kartu plečiamos ir Parlamento teisės bei kompetencija; ragina atliekant bet kokią Sutarties peržiūrą užtikrinti Parlamentui vienodesnes sąlygas ir demokratinę šios politikos priežiūrą; ragina labiau įtraukti institucinius ir socialinius bei ekonominius suinteresuotuosius subjektus į ekonominės politikos prioritetų nustatymą, kad būtų galima toliau prisiimti atsakomybę už reformas;

4. primena Sutartyje nustatytus Sąjungos tikslus, pvz., sukurti ekonominę ir pinigų sąjungą ir siekti tvaraus vystymosi, grindžiamo tvariu ir subalansuotu ekonomikos augimu, stabiliomis kainomis bei didelio konkurencingumo rinkos ekonomika, kurioje būtų užtikrintas visiškas užimtumas ir socialinė pažanga; pabrėžia, kad visi teisės aktai turėtų būti suderinti su tų tikslų įgyvendinimu; mano, kad kaip bendros priemonės siekiant Sutarčių tikslų turėtų būti įtraukti ES ekonomikos atsparumas ir ES strateginis savarankiškumas;

5. pabrėžia, kad COVID-19 ir karo Ukrainoje ekonominis poveikis atskleidė dabartinės Europos fiskalinės sistemos ribas, ir palankiai vertina Komisijos iniciatyvą jas reformuoti;

6. remia ekonomikos valdymo sistemą, kuria stiprinamas Sąjungos ekonomikos konkurencingumas ir atsparumas, siekiant užtikrinti stabilumą, visišką užimtumą, fiskalinį tvarumą, skaidrumą, strategines ir tvarias investicijas siekiant dvejopos pertvarkos ir Sąjungos strateginio savarankiškumo, demokratinę atskaitomybę ir atsakomybę, fiskalinę politiką, pvz., fiskalinį rezervą, suformuotą palankiu ekonomikos laikotarpiu, ir priemones sukrėtimams įveikti; pažymi, kad Konferencijos

[1] Konferencija dėl Europos ateities. Galutinių rezultatų ataskaita, 2022 m. gegužės mėn.
[2] 2022 m. birželio 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl raginimo sušaukti konventą Sutartims peržiūrėti (2022/2705(RSP)).

dėl Europos ateities diskusijose buvo pabrėžtas poreikis atlikti išsamią ES ekonomikos valdymo ir Europos semestro peržiūrą primena, kad Parlamentas pritarė skubiai Sąjungos ekonomikos valdymo struktūros reformai, įskaitant paprastesnes ir aiškesnes fiskalines taisykles ir sistemą, kuri būtų palankesnė ilgalaikiam tvariam ekonomikos augimui;

7. pabrėžia Europos semestro, kaip pagrindinės Europos ekonominės politikos koordinavimo priemonės, svarbą ir atsižvelgdamas į tai ragina Parlamentą aktyviau dalyvauti siekiant užtikrinti sąžiningą ir teisingą teisėkūros institucijų bendradarbiavimą;

8. pažymi, kad nors nacionalinė biudžeto politika ir toliau priklauso suvereniai kompetencijai, ji turi būti suderinta su pagrindiniais ekonomikos valdymo sistemos, kuri apima koordinavimą Europos lygmeniu, tikslais;

9. pabrėžia ES ekonomikos valdymo sistemos svarbą, kad vyriausybės galėtų populiarinti viešąsias investicijas ir užtikrinti skolos tvarumą; primena, kad dėl Europos lygmeniu priimtų bendrų taisyklių ir bendrų priemonių Sąjunga galėjo geriau įveikti COVID-19 krizę; ragina toliau svarstyti priemones, kuriomis sudaromos palankios sąlygos Sąjungai ir valstybėms narėms investuoti į Sąjungos lygmens bendrus strateginius prioritetus;

10. pažymi, kad skaitinės vertės, nurodytos prie Sutarčių pridėtame Protokole Nr. 12, ir toliau grindžiamos praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio pabaigos ekonominių rodiklių vidurkiais; primena, kad nuo 2011 m., kai buvo sukurtas Europos semestras, valstybės narės Mastrichto kriterijus pažeidė daugiau kaip 170 kartų; ragina nuodugniai apsvarstyti Mastrichto kriterijus, pasinaudojant per pastaruosius du bendros valiutos dešimtmečius sukaupta patirtimi ir patirtimi, įgyta per ankstesnes ir dabartines krizes, tokias kaip šio amžiaus 1-ojo dešimtmečio pabaigos finansų ir valstybės skolos krizė, COVID-19 pandemija ir karas Ukrainoje;

11. ragina peržiūrėti ekonomikos valdymą atsižvelgiant į patirtį, įgytą Europai reaguojant į ekonominius sukrėtimus, t. y. įgyvendinant tokius sprendimus kaip NGEU, įskaitant jos valdymo struktūrą ir SURE procesus; pažymi, jog pasirodo, kad galimybės Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 126 straipsnį pritaikyti išorės sukrėtimams yra ribotos; pabrėžia, jog reikia atnaujinti Sąjungos makroekonominio valdymo sistemą, kad ji taptų atsparesnė ir kad valstybės narės ir Parlamentas galėtų parengti naujas reikiamas taisykles, siekdamos užtikrinti savo ekonominių modelių ir pagrindinių investicijų tvarumą remiantis patikima fiskaline politika ir tvaria skola, ir sudaryti sąlygas įgyvendinti dvejopą pertvarką, nė vieno nepaliekant nuošalyje;

12. pabrėžia, kad dėl bendros užsienio ir saugumo politikos silpnumo buvo sukurta Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareigybė; pabrėžia, kad labai koordinuotai ekonominei politikai Sąjungos lygmeniu reikėtų Sąjungos ekonomikos valdymo atstovo, posėdžiaujančio Komisijoje, Ekonomikos ir finansų reikalų taryboje ir Euro grupėje;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad neseniai pasinaudota SESV 122 straipsniu siekiant kovoti su ekonominiu karo Ukrainoje poveikiu energijos kainoms; pripažįsta, kad susidūrus su išorės nenumatytais sukrėtimais reikia greitai priimti sprendimus; tačiau apgailestauja

dėl nepakankamo Parlamento ir jo atstovaujamų žmonių dalyvavimo; ragina persvarstyti SESV 122 straipsnį, kad būtų užtikrintas teisingesnis demokratinis atstovavimas, be kita ko, lygiomis teisėmis įtraukiant Parlamentą;

14. primygtinai ragina patobulinti ECB atskaitomybės Parlamentui sistemą, taip siekiant sustiprinti Parlamento kaip priežiūros subjekto vaidmenį; primygtinai reikalauja oficialiai įtvirtinti privalomą dialogą su Parlamentu pinigų politikos klausimais;

15. primygtinai tvirtina, kad euras šiuo metu yra bendra euro zonos valiuta, tačiau turi būti laikomas Sąjungos valiuta; mano, kad ECB turi ginti, išsaugoti ir stiprinti tarptautinį euro vaidmenį; tiki, kad turi būti nuolat siekiama eurą įvesti visose 27 valstybėse narėse, šio tikslo turi būti siekiama nustačius realų, proporcingą ir atsakingą tvarkaraštį, užtikrinant euro zonos stabilumą ir konkurencingumą; atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinėse sutartyse nenurodytas konkretus prisijungimo prie euro zonos tvarkaraštis, tačiau valstybėms narėms paliekama teisė parengti savo strategijas, kaip įvykdyti euro įvedimo sąlygą;

16. pripažįsta, kad pagal dabartines Sutartis mokesčių politikai taikomas vienbalsiškumo principas; pabrėžia, kad pastaraisiais dešimtmečiais iškilo daugybė kliūčių esminėms ES mokesčių iniciatyvoms;

17. pabrėžia, kad kai kurios mokesčių politikos priemonės, pvz., pridėtinės vertės mokestis ir akcizai, jau yra iš esmės integruotos; pažymi, kad tam tikra ES mokesčių politika apima tarptautinių derybų, kurioms vadovauja Sąjunga ir valstybės narės, įgyvendinimą; palankiai vertina pasiūlymus, pateiktus 2022 m. gegužės 9 d. Konferencijos dėl Europos ateities plenariniame posėdyje, visų pirma 16-ą pasiūlymą dėl fiskalinės ir mokesčių politikos, kurio tikslas – labiau suderinti ir koordinuoti mokesčių politiką valstybėse narėse, nustatyti bendrą pelno mokesčio bazę ir stiprinti ES lėšų įsisavinimo ir naudojimo priežiūrą;

18. pabrėžia, kad ilguoju laikotarpiu valstybės narės turėtų apsvarstyti perėjimo prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma pridėtinę vertę, kaip rekomenduojama Konferencijoje dėl Europos ateities; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją atnaujinti diskusijas dėl laipsniško kvalifikuotos balsų daugumos taikymo sprendžiant kai kuriuos su mokesčiais susijusius klausimus, toliau atliekant veiksmus, susijusius su jos 2019 m. komunikatu šiuo klausimu, ir reaguojant į Konferencijos dėl Europos ateities rezultatus;

19. pabrėžia, kad kai kurios valstybės narės piktnaudžiavo nacionaline veto teise su mokesčiais susijusiais klausimais, siekdamos nuolaidų kitose politikos srityse; pabrėžia, kad kyla grėsmė, jog šios veto teisės sustiprins žalingą mokesčių praktiką ir socialinę nelygybę, kurios kenkia Sąjungos gebėjimui veiksmingai funkcionuoti, išsaugoti vienodas sąlygas ir apsaugoti svarbiausius piliečių ir MVĮ interesus;

20. atkreipia dėmesį į naujus Sąjungos konkurencijos politikos iššūkius (SESV 101–109 straipsniai), kurie pateisina, kad gairės ir pranešimai turėtų būti suderinti su Sutartyje įtvirtintais tikslais ir jais turėtų būti remiamos vienodos sąlygos, atsižvelgiant į Žaliąjį kursą, Europos socialinių teisių ramstį, ir remiamas Sąjungos strateginis savarankiškumas pagrindiniuose sektoriuose, pvz., pramonėje, gynyboje, skaitmeninės srities ir prekybos politikoje; ragina geriau įtraukti Parlamentą peržiūrint susijungimų

ir valstybės pagalbos kontrolės gaires;

21. pabrėžia, kad sąžininga įmonių konkurencija gali būti naudinga ir vartotojams; atkreipia dėmesį į teigiamą poveikį, kurį MVĮ daro ekonomikai ir visuomenei, ir būtinybę joms užtikrinti vienodas sąlygas; pabrėžia, kad Sąjungos konkurencijos politikoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius MVĮ poreikius; ragina Komisiją apsvarstyti, kaip geriausia pasiekti šiuos tikslus;

22. mano, kad Parlamentas turėtų aktyviau dalyvauti tarptautinio lygmens darbo grupių ir ekspertų grupių, pvz., Tarptautinio konkurencijos tinklo, Pasaulio prekybos organizacijos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO), veikloje stebėtojo teisėmis;

23. pakartoja, kad Sąjunga turi spręsti nepakankamos politinės įtakos ekonominei politikai tarptautiniu lygmeniu problemą, be kita ko, dėl nepakankamo atstovavimo tarptautinėse organizacijose nuoseklumo, kurį būtų galima pagerinti įgyvendinant priemones, kuriomis būtų užtikrintas vienodas atstovavimas Sąjungai ir eurui tarptautiniu mastu visais jo aspektais ir visose politikos srityse;

24. kol tai nepadaryta, ragina visapusiškai naudotis galiojančiomis Sutartimis.

## INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

| | |
|---|---|
| **Priėmimo data** | 31.1.2023 |
| **Galutinio balsavimo rezultatai** | +: 35<br>–: 13<br>0: 6 |
| **Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai** | Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni |
| **Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai** | Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andżelika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace |
| **Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)** | Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil |

## GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

| 35 | + |
|---|---|
| PPE | Anna-Michelle Asimakopoulou, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere |
| Renew | Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtsos, Eva Maria Poptcheva |
| S&D | Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli |
| The Left | José Gusmão |
| Verts/ALE | Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen |

| 13 | - |
|---|---|
| ECR | Michiel Hoogeveen, Andżelika Anna Możdżanowska, Dorien Rookmaker |
| ID | Gunnar Beck, France Jamet |
| NI | Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos |
| PPE | Frances Fitzgerald, Jessica Polfjärd |
| Renew | Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen |
| The Left | Mick Wallace |

| 6 | 0 |
|---|---|
| ID | Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni |
| PPE | Isabel Benjumea Benjumea |
| Renew | Nicola Beer, Andreas Glück |
| S&D | Alfred Sant |

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė